

İNSANCIL
AYLIK KÜLTÜR
SANAT DERGİSİ

İNSANCIL
YAYINLARI

SAYI: 312

AY : TEMMUZ 2016

TÜRKÇE, 64 SAYFA,
3.HAMUR CİLTSİZ,
18,5*27 cm

ISSN 1300-4158

RESİMLİ

SAHİBİ VE YAZI
İŞLERİ SORUMLUSU:

BERRİN TAŞ

GENEL YAYIN
YÖNETMENİ:

CENGİZ GÜNDOĞDU

OFSET HAZIRLIK VE
KAPAK TASARIM:

DENİZ SARAÇ

FİYAT:15 TL (% 1 KDV
İÇİNDE)

İletişim:

Telefon: 0212 249 80 19

e-posta:

insancildergisi@hotmail.com

web: www.insancil.com

Kumru Yokuşu Sok.,
Yıldırım Apt. No:8
D.11 Cihangir, Beyoğlu,
İSANBUL

AYLIK KÜLTÜR SANAT DERGİSİ
insancıl

Müştak Erenus

YILDIZ GÜNCESESİ'nde

- ◆ 1 Mayıs'ta N'apmalı
- ◆ Sayrılık
- ◆ Doç. Dr. Yavuz Pekman'ın Yanışları
- ◆ 70'lerin Yanışlarını Özlüyorum
- ◆ Doğu Sorunu
- ◆ Yaşama Biçimleri

SAYI 312

- Felsefenin Gör Dediği: Felsefe Tarihi: Antropontolojik Okuma 1
- Medeni Cesaret Üzerine • Minyatür Tanrılar • Marx ve Stalin: Teknolojik Emek ve Komünizm • Sağlıklı Bir Yazarın Romancılığımıza Bakışı • İlhan Berk: Dün Dağlarda Dolaştım Evde Yoktum • "Sanatın Öyküsü" Kitabı Üzerinden Bazı Saptamalar • "Ayyaş Buda" Üzerine Söyleşi • Hep Yolda •

1 Berrin Taş - Kardeşlerim (Şiir)

2 Betül Çotuksöken - Felsefenin Gör Dediği: Felsefe Tarihi: Antropontolojik Okuma 1

Bir bakıma felsefenin itici gücü olarak ortaya çıkan felsefe tarihi, başka bir deyişle felsefi söylemlerin toplamından oluşan felsefe tarihi, içerdiği ortak izleksel paydaları açısından ele alınabilir. Bu anlamdaki felsefe tarihinin ya da felsefi söylemlerin genel toplamı olarak felsefe tarihinin, adı her zaman böyle söylenmiş olmasa da, tümüyle bir özne-nesne ilişkisi toplamı olduğu açıktır. Ancak bu ilişkisel bağlamda ağırlıklar zaman zaman değişiklik göstermektedir. Özellikle geçmiş zaman boyutunda, daha açık bir deyişle Eski çağda felsefenin ya da felsefi söylemlerin, sanki insanın kendisini, kendisi olmayan üzerinden anlamasının, kavramasının, tanınmasının bir yolu olarak kendisi olmayana, o dönemde bu deyim kullanılmamakla birlikte, "özne" olmayana, neredeyse doğrudan varlığa, var olana, doğaya yönelik olduğu görülür.

5 Mehmet Aydın – Kırsal Evlerdeki Körduman (Şiir)

6 Berrin Taş - Hep Yolda

27 Mayıs 2016

Bugünlerde İkinci Yeniyle ilgilenmek moda oldu ya. Bu konuya ilişkin konuşanlar hep aynı sözcüklerle övüyorlar İkinci Yeni şairlerini. Onların söyledikleri kişisel görüşleri değil. İkinci Yeni şiiri üstüne okumamışlar. Düşünmemişler. Bilinçle savunmuyorlar. İkinci Yeni'nin günümüzdeki uzantılarının konuşmalarından çıkardıkları gürültüden etkilenmişler.

12 Emine Atmaca – Annemin Parmakları Buğday Başağı (Şiir)

29 Yusuf Çotuksöken - Deneme: Medeni Cesaret Üzerine

Peki! Nedir medeni cesaret? Uygar dünyanın insanlarında, "insanlara yaşama ve yaşatma hakkı" tanıyan en önemli cesaret türüdür. "Hangi uygar dünyada?" diye soracak olursanız, onu da şöyle betimleyebilirim: İnsan haklarını tanıyan, koruyan, geliştiren, haksızlıklara topluca karşı çıkan, dünyayı bütün ayırıcılıklara son vererek insanca yaşanabilecek bir konuma getirecek donanımı olan dünyaya "uygar dünya" adını verdiğimi belirtmeliyim.

16 Bedriye Korkankorkmaz – Özge (Şiir)

17 Hasan Akarsu – Minyatür Tanrılar

Ozan İsmail Delihasan. 1966Rize-Muradiye doğumlu olup "Ateşle Top Oynamak" adlı şiir yapıtından sonra, "Minyatür Tanrılar" adlı yapıtıyla okurlarına ulaşır. Kemal Özer, onun şiirlerinin kardelenleri çağrıştırdığını belirtirken. Afşar Timuçin de şiirlerinde, iyimserliğin, umudun öne çıktığını vurgular.

19 Mehmet Rayman – Belki (Şiir)

20 İbrahim Halit Özkul – Marx ve Stalin: Teknolojik Emek ve Komünizm

Çalışma saatlerini indirilmesi Sanayi Devrimi ile İngiltere'de doğan proletarya sınıfının en eski ve en devrimci ekonomik isteğidir. Bunu Marx'ın tıp doktoru olan damadı P. Lafargue tutuklu iken 1883'te kitap haline getirilen "Tembellik Hakkı" broşüründe en devrimci biçimde dile getirmiştir. Günümüzde bazı Britanya ve Amerikan üniversitelerinde çalışma saatlerinin 6 hatta 4 saate düşürülmesi çalışmaları sürdürülmektedir... Acı olan kendine "komünist" diyen birilerinin Marx-Engels'in "Lassalleci solcu sosyal demokrat liberal ve gerici" bir istemi olarak "Gotha ve Erfurt Programlarının Eleştirisi" çalışmalarında sert biçimde eleştirdikleri "Eşit İşe Eşit Ücret" sloganını savunarak, komünist ilkelere inatla sırt çevirmiş olmalarıdır...

24 Mehmet Aydın – Sağlıklı Bir Yazarın Romanımıza Bakışı

Yazara göre roman; insanın kendini gerçekleştirmesi ve kurma aracı demektir. Sanat yapıtı ise nesnelere gerçekçi bir biçimde estetik düzenlemesiyle sağlanır. Oysa yarım yüzyıldır karşı gerçekçi yazının sultasında yaşatılmaktadır halkımız. Estetik bilinç dumura uğratılmıştır. Değerler, tinsel açıdan yoksullaştırılmıştır. Yazın, tümüyle yaşamdan koparılmıştır. Yapıt oluşturmada öznel nesnelin diyalektik birliği gerekir. Özellikle yapıtın, yaşamın mantığına uyması çok önemlidir.

25 Rahime Henden – Namlu Uçlarında Çıgıllıklar (Şiir)

26 Mustafa Özmen – İlhan Berk Dün Dağlarda Dolaştım Evde Yoktum

İlhan Berk'in giriş bölümündeki yazıyı olduğu gibi aldım. Bunun nedeni şu; zaman zaman anlamı önemseydiğini söylese de yıllarca anlama karşı savaşım veren, şiir de biçimi öne çıkaran şairin geldiği nokta. Anlaşılma isteği. Yapıtı alan benim şiir sürecimi görsün, beni anlasın. Yıllarca alımlayıcıya önem vermediğini vurgula dur, günün birinde beni anlayın de. İşte İkinci Yeni ya da şiir de anlamı dışlayanların geleceği son durak. İnsan ne kadar da anlamsızlığın ardına düşse, yaşam onu anlamın içine çekiyor. Bu durum İkinci Yeni'nin trajedisi... Şiirde anlamsızlığı savun ama anlaşılma iste.

30 Günova Sepin – Bana Kalan (Şiir)

31 Hasan Çapık – “Sanatın Öyküsü” Kitabı Üzerinden Bazı Saptamalar

Yazıma verdiğim isim aynı zamanda tanıtmaya (ya da anımsatmaya) çalışacağım E. H. Gombrich'in 'Sanatın Öyküsü' kitabıdır. Burada okuyacağımız yazı eleştirmen kimliği olan bir insan tarafından değil bir okuyucu duyarlılığından fıskırmış bir yazı olacaktır. Amacım; eğitim sisteminin içinde bir insan olarak okuyuculara (özellikle gençlere) sanatla ilgili bir eseri tanıtmak, bu eser üzerinden bir sanat bilinci ve tarihine sürüklemek ve aynı zamanda okuma dünyasına dair bir takım saptamalarda bulunmaktır. Elbette kitap bunların hepsini yapıyor ama insanlar çoğunlukla bu ürünlerle tanıştırılmadığından araya elçilerin girmesi gerekiyor ve ben bir elçi olmaya çalışacağım.

35 Bünyamin Durali – Felsefeden Gelen Sevinç ve Keder

Karışmam kimsenin ne diyeceğine, kimsenin ağzına tıkaç koyamam, koymam. Dileyen dilediğini söylesin, ben de bunu savunuyorum işte: Felsefeden sevinç gelir insana, hem de öyle bir gelir ki, geldiği kişinin yaşamını havai fişeklerin ardı ardına patladığı bin bir renkli gökyüzüne çevirir... Keder de gelir ya, felsefe onun da hakkını verir.

37 Neriman Çelik – Suat Derviş ve Attila Dorsay'ın Önsözü Üzerine

Otuza yakın romanı, öyküleri, piyesleri, çocuk masalları, eleştiri yazıları, çevirileri olan Suat Derviş en baskıcı yıllarda siyasi yaşamın içinde gazeteci, yazar ve politik tavrıyla yer alırken neden bugün neredeyse yalnızca "Fosforlu Cevriye" romanıyla anılmaktadır?

Bunun nedenini anlamak için kısaca yaşamöyküsüne değinmek istiyorum.

40 Rahmi Ali – Kitap Gölgeleleri - VI (Şiir)

41 B. Sadık Albayrak - Ahmet Ümit'in Gecikmiş Elveda'sı - II

Bizde bireyciliğin doruğa çıktığı tarihlerden biri, 12 Eylül 1980 darbesinin ertesidir. Bireyci ideoloji her kapıdan üstümüze yağıyordu. Edebiyat ve sanatta, felsefe ve politikada bireyin faziletleri sayılıp dökülüyordu. Devrimcileri karalamanın ve gözden düşürmenin sloganlarından biri, bireyin değerini anlamamış ve sol örgütlerde bireyi "yoksalmış" oluşlarıydı. Bu birey ve bireyci ideoloji en büyük başarısını 1990 sonrası ortaya çıkan şiir, roman ve öyküde göstermiştir. Bugün bütünüyle sanatımız bu kof bireyciliğin esareti altındadır. Elveda'sında, 12 Eylül bireyciliğini, Ester'in ağzından ve yirmi yıl sonra ona hak veren Sami'nin yazılarından yeniden pekiştirmeye çalışan Ahmet Ümit de, bu esaretin üreticilerinden biridir.

49 Hasan Akarsu - Gecenin Bir Saati (Şiir)

50 Mehmet Utku - "Ayyaş Buda" (Söyleşi)

53 Bize Gelenler

54 Sevinç Kırmızıgül - Yol (Öykü)

Ahmet, sabah erkenden Polonezköy'e vardı. Yıllardır görüşemediği okuldan arkadaşıyla karşılaşmalarına az kalmıştı. Güneş henüz ısıtmaya başlamış, havada Mayıs ayının geceden kalma soğukluğu baskındı. Ahmet arabasını köy meydanına park etti. Arabadan inip derin soluklarla ciğerine temiz havayı doldurdu. Hava mis kokuyor, ağaçlar taze yapraklarıyla yeşilin tonlarını sermişlerdi. Çeşitli yabani kuş seslerinin birbirine geçmiş armonisi gerçek üstü güzellikteydi. Huzur kokuyordu burası.

57 Cengiz Gündoğdu - Yıldız Güncesi

23 Mayıs Pazartesi

Aziz Sançar, "Müslümanların, bilime beş yüzyıldır katkıları yok" demiş...Aziz Sançar'ın söylediklerinde üç değişiklik zorunlu. Birincisi yıl, beş yüz değil, bin yıl. İkincisi kavram. Katkı değil, ilgisizlik... Tümce şöyle olacak... Müslümanların bin yıldır bilimle ilgileri yok...

Üçüncü değişiklikte tümce şöyle olacak, "Müslümanların bin yıldır, felsefeyle, bilimle, estetikle ilgisi yok"...